

فصل ۳

تصویرسازی کتاب کودک

تصویرگری کتاب کودک همیشه یکی از دغدغه‌های هنرمندان نقاش و طراحان گرافیک بوده است. مصور کردن داستان‌ها، روایت‌ها، اشعار و متون ادبی سابقه‌ای طولانی داشته و به تصویر کشیدن یک متن ادبی و داستانی یا آموزشی هم در دنیای تخیل و هم در آموزش امور واقعی به کودکان از پیچیده‌ترین و پرکاربردترین فعالیت‌های حوزه کاری طراحان گرافیک است و یک تصویر در انتقال پیام اعجازی دارد که گاه جایگزین چندین صفحه نوشتار می‌شود زیرا یادگیری و ماندگاری بیشتری را در ذهن مخاطب خود ایجاد می‌کند.

واحد یادگیری ۱

تصویر سازی کتاب کودک

برای تصویرسازی کتاب کودک، هنرجویان چه راه کاری را تجربه می کنند؟

■ شناخت دنیای کودک و نوجوان برای تصویرسازی کتاب‌های ویژه آنان از ضروریات کار تصویرگران کتاب کودک است. هنرجویان با بکارگیری مهارت‌های تصویرسازی می‌توانند در این زمینه به نتایج مفیدی رسیده و آمادگی برای ورود به دنیای واقعی سفارش کار تصویرگری را به دست آورند.

استاندارد عملکرد

■ طراحی و اجرای تصویرسازی کتاب کودک با توجه به استانداردهای تصویرسازی کتاب کودک و شناخت گروه سنی مخاطب متناسب با سفارش مشتری و قطع کتاب

به تصاویر زیر توجه کنید، "پیام" نویسنده کتاب در این تصاویر چگونه به مخاطب منتقل شده است.

تصویر ۲

تصویر ۱

تصویر ۴

تصویر ۳

تصویر ۵

تصویر ۷

تصویر ۶

تصویر ۹

تصویر ۸

تصویر ۱۰

تصویر ۱۲

تصویر ۱۱

تصویر ۱۴

تصویر ۱۳

آنچه که در تصاویر مشترک است، به تصویر کشیدن متن شعر، داستان و یا متن آموزشی برای کودکان است. این متن‌ها برای اینکه بهتر فهمیده شوند، «تصویرسازی» شده‌اند. اگر به متن‌های نوشته شده در تصاویر دقت کنید، متوجه تفاوت‌های آن‌ها می‌شوید. ادبیات کودکان به دو گروه ادبیات تخیلی^۱ و ادبیات غیر تخیلی^۲ یا مستند تقسیم می‌شود. در متن تصاویر از انواع ادبیات تخیلی (شعر و داستان) و ادبیات غیر تخیلی (مطالب علمی، آموزشی و تاریخی) استفاده شده است. به نظر شما از تصاویر کدام یک مربوط به کتاب و کدام یک مربوط به مجله است؟ در مورد دلایل خود در کلاس گفت‌وگو کنید.

«تصویرگر» برای بهتر به تصویر کشیدن متن، علاوه بر اینکه باید با انواع ادبیات کودکان، روان‌شناسی، فرهنگ و مبانی آموزشی آشنا باشد، لازم است به تکنیک‌های مختلف تصویرسازی، مبانی هنرهای تجسمی و اصول رشته گرافیک نیز مسلط باشد.

چند شعر و داستان از مجلات و کتاب و فضای داستانی و موضوع آن‌ها را بررسی کنید و درباره آن با یکدیگر گفتگو کنید.

فعالیت
کلاسی

نام تصویرگران مختلف را از کتاب‌ها و مجلات کودکان انتخاب کرده و در مورد نوع آثار آن‌ها تحقیق کنید. نتیجه را در کلاس با دیگران به اشتراک بگذارید.

کار گروهی

1. Fiction
2. Non fiction

آشنایی با انواع متن و تصویر

به این تصاویر دقت کنید.
چه تفاوتی در تصاویر می‌بینید؟ با اینکه همه این تصاویر برای گروه سنی کودکان تصویر شده‌اند اما تفاوت‌هایی بین آن‌ها وجود دارد. در نگاه اول متوجه می‌شویم که برخی ساده‌تر و برخی پیچیده‌ترند.

تصویر ۱۵

تصویر ۱۶

تصویر ۱۸

کتاب‌های کودکان با توجه به گروه‌های سنی تقسیم‌بندی می‌شوند. همان‌طور که متن‌های مناسب برای سنین مختلف با هم تفاوت دارند، تصاویر نیز باید متناسب گروه‌های مختلف سنی کودکان باشد. حتی گاه برای کودکان خردسال‌تر کتاب‌های بدون متن و فقط تصویری تهیه می‌شود. برای شروع کار، متن در اختیار تصویرگر قرار می‌گیرد. خواندن متن، اولین قدم برای فهم هدف نویسنده است و کتاب هر چه دقیق‌تر مطالعه شود برای خلق تصاویر منحصر به فرد، مفیدتر است.

تصویر ۱۷

تصویر ۲۰

تصویر ۱۹

تصویر ۲۱

تصویر ۲۳

تصویر ۲۲

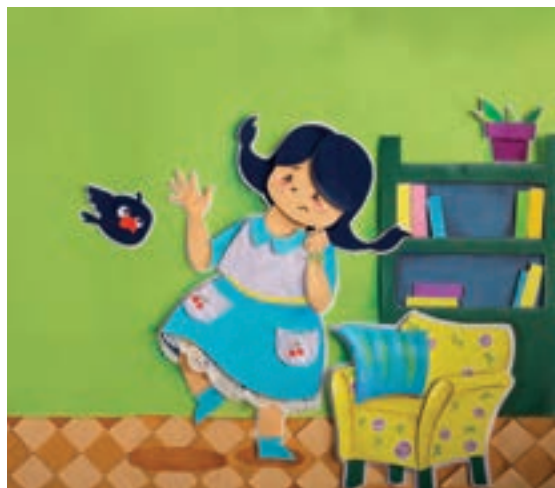
تصویر ۲۵

تصویر ۲۴

تصویر ۲۶

تصویر ۲۸

تصویر ۲۷

تصویر ۳۰

تصویر ۲۹

یک متن داستانی متناسب با گروه سنی کودکان انتخاب کنید. در هنگام مطالعه متن، شخصیت‌ها، عناصر اصلی و اتفاقات مهم داستان را علامت‌گذاری کنید. پیشنهاد می‌شود در زمان مطالعه متن داستان، همواره دفتر طراحی و مداد خود را جهت طرح‌های اولیه و تراوش‌های ذهنی در دسترس داشته باشید.

فعالیت
کلاسی

داستان‌های انتخابی خود را در گروه‌های چند نفره برای یکدیگر بخوانید و خصوصیات اخلاقی و ظاهری شخصیت‌های اصلی را برای هم بازگو کنید.

تقسیم متن به تعداد تصاویر

تصویر ۳۱

به این تصاویر دقت کنید:
به نظر شما علت علامت‌گذاری متن‌ها توسط تصویرگر چیست؟
یکی از دلایل تقسیم متن به چند قسمت، تعداد فریم‌های درخواستی برای کل کتاب است.
علاوه بر در نظر گرفتن تعداد سطرها و ترکیب آن‌ها با تصویر در یک فریم، متن و تصویر باید مکمل هم، مرتبط و هماهنگ باشند. در این مرحله، نکات کلیدی و شخصیت‌های اصلی و هدف نهایی هر فریم هم مشخص می‌شود که هر فریم باید حرفی برای گفتن داشته باشد.

تصویر ۳۲

متن داستان انتخابی خود را به تعداد فریم‌های درخواستی تقسیم کنید. شخصیت‌های اصلی را شناسایی و در دفترچه طراحی خود یادداشت کنید.

تصویر ۳۳

قطع‌های رایج کتاب را بررسی و به نسبت فضای داستان، قطع مناسب را به دوستانتان پیشنهاد دهید.

شخصیت سازی

به تصاویر زیر توجه کنید:

تصویر ۳۴

تصویر ۳۶

تصویر ۳۵

در این تصاویر، تصویرگران تلاش کرده اند شخصیت پدر خانواده را به مفهوم و فضای متن داستان نزدیک کنند. به این کار شخصیت سازی یا طراحی کاراکتر گفته می شود. با دقت در تصاویر متوجه خواهید شد که یک شخصیت می تواند با توجه به متن داستان ویژگی های ظاهری متفاوتی پیدا کند. خلاقیت و

تخیل تصویرگر با توجه به خصوصیت های اخلاقی ذکر شده در داستان در شخصیت پردازی تاثیرگذار خواهد بود.

تصویر ۳۸

تصویر ۳۷

تصویر ۳۹

تصویر ۴۰

تصویر ۴۱

شخصیت‌سازی یکی از مراحل کار تصویرگری است که به تجربه و تمرین‌های زیاد بستگی دارد. خلق شخصیت انسان در حالت‌های مختلف با تمرین مناسب و مکرر بسیار آسان است. در ادامه به یک روش شخصیت‌سازی یا طراحی کاراکتر اشاره می‌شود.

در شخصیت‌سازی باید خصوصیات اخلاقی، اجتماعی، ذاتی و اتفاقاتی که در داستان برای شخصیت اصلی متن رخ می‌دهد دقت شود. مثلاً یک خروس سحرخیز با یک گربه تنبل خواب‌آلود تفاوت‌های زیادی دارد که باید هنگام شخصیت‌سازی به آن دقت شود.

شما چه تصویری از شخصیت پدر دارید؟ سعی کنید آن را به تصویر بکشید.

فعالیت
کلاسی

تصویر زیر و صفحات بعدی را به دقت نگاه کنید و در مورد تفاوت‌ها و خصوصیات شخصیت‌ها با هم گفت‌وگو کنید.

فعالیت
کلاسی

تصویر ۴۲

با استفاده از ابزار مداد و کاغذ شخصیت‌های داستان خود را طراحی کنید. با کمک هنرآموز خود سعی کنید شخصیت‌ها را به ویژگی‌های مطرح شده در متن نزدیک کنید. می‌توانید کمی چاشنی تخیل هم به آن بیفزایید.

تصویر ۴۴

تصویر ۴۳

تصویر ۴۵

تصویر ۴۶

تصویر ۴۷

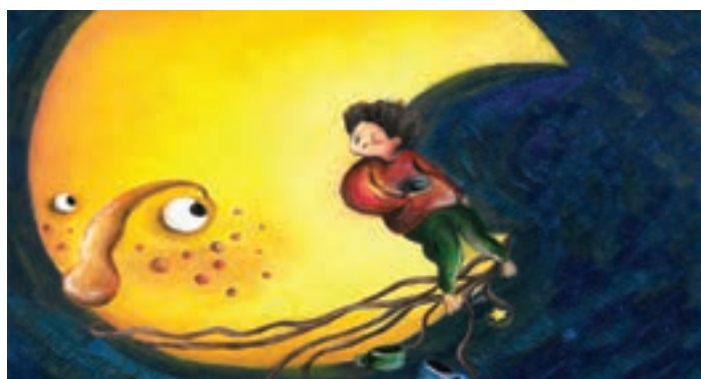
تصویر ۴۸

تصویر ۵۰

تصویر ۴۹

تصویر ۵۱

آموزش شخصیت سازی

به حالت بدن و چهره در تصاویر زیر توجه کنید:
به نظر شما تصویر گر چگونه توانسته است داستان را در این حالت های خاص طراحی و اجرا کند؟

تصویر ۵۲

تصویر ۵۴

تصویر ۵۳

تصویر ۵۵

تصویر ۵۶

تصویر ۵۸

تصویر ۵۷

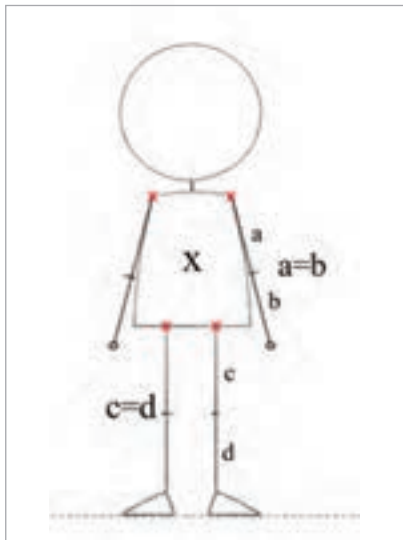
تصویر ۵۹

تصویر ۶۰

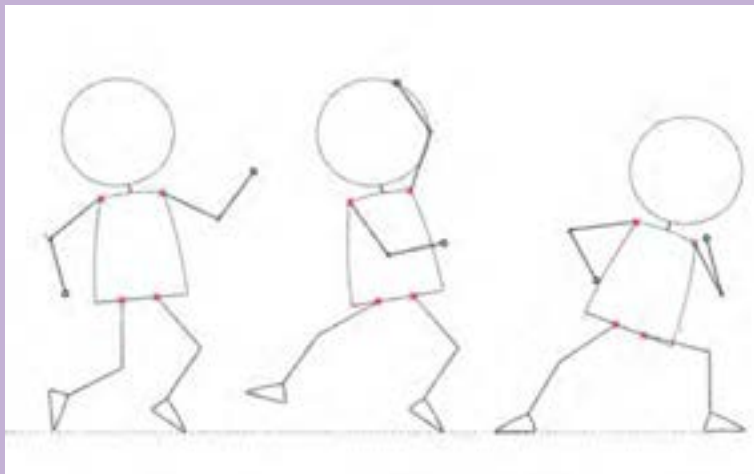
تصویر ۶۱

تصویر ۶۲

یکی از راه‌های مهم برای طراحی موفق شخصیت اصلی یا کاراکتر متن، تمرین مداوم طراحی است. اما برای طرح‌های ساده‌تر راه‌های دیگری هم وجود دارد که می‌توان با استفاده از آن‌ها به طرح‌های موفق‌تری رسید. استفاده از اشکال ساده هندسی، یکی از این راه‌ها برای رسیدن به طرح‌های ساده و نهایتاً پیچیده است. به تصویر مقابل نگاه کنید و بگویید در این تصویر از کدام شکل یا اشکال هندسی استفاده شده است؟

- ۱- مطابق تصویر شماره ۶۲ یک آدمک در حالت ایستاده طراحی کنید. سعی کنید با تمرین‌های زیاد، سرعت عمل خود را در طراحی بالا ببرید.
- ۲- حالا سعی کنید با تکان دادن پاره‌خط‌ها، حالت‌های مختلفی به بدن آدمک بدهید. دقت کنید نقاط قرمز رنگ، نقاطی هستند که در هنگام تکان خوردن دست و پا از محل خود جابه‌جا نمی‌شوند. این باعث می‌شود که آدمک از حالت روبه‌رو خارج نشود.

تصویر ۶۳

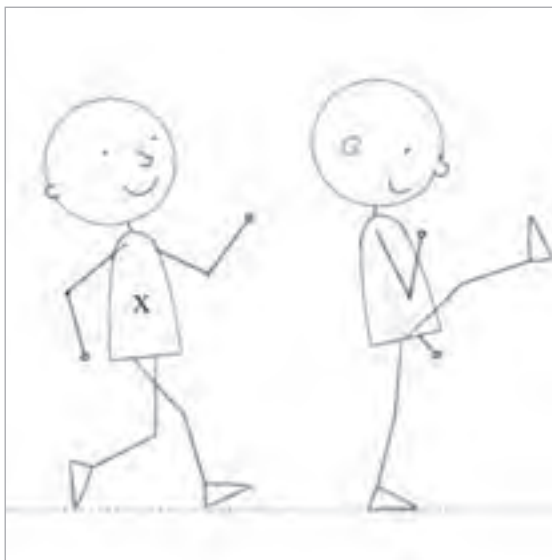
برای پیدا کردن حالت‌های مختلف از روبه‌رو از هم گروهی‌های خود کمک بگیرید.

طراحی شخصیت

به این تصاویر دقت کنید:

به نظر شما چه اتفاقی برای دوزنقه شکل (X) افتاده و چرا تغییر کرده است؟
ایجاد حالت‌های مختلف در بدن شخصیت‌ها می‌تواند بسیار جذاب باشد. اگر می‌خواهید برای شخصیت متن یا داستان خود حالت‌های جدید و بیشتری ایجاد کنید لازم است تمرین‌های متفاوت دیگری هم انجام دهید.

تصویر ۶۵

تصویر ۶۴

آدم‌هایی طراحی کنید که با یک شیء ترکیب شده باشند. این شیء می‌تواند یک بیل، صندلی، لیوان و ... باشد. به نمونه‌ها دقت کنید.

فعالیت
کارگاهی

تصویر ۶۶

در این تمرین دو آدمک را در حالت‌های مختلف با هم درگیر کنید. می‌توانید یک شیء هم به رابطه آدمک‌ها اضافه کنید.

تصویر ۶۷

تا اینجا با تمرین‌های مکرر موفق شده‌اید حالت‌های مختلف بدن آدمک‌ها را طراحی کنید. حال وقت آن رسیده که پوشش مناسبی برای آن‌ها به نسبت موقعیتی که در آن قرار دارند طراحی کنید. برای این کار کافی است که پس از طراحی، به وسیله کاغذ پوستی و ضخامت دادن به خطوط، آدمک‌ها را با لباس مناسب کامل کنید (تصویر ۶۸).

پوشاندن لباس مناسب در کنار طراحی موی سر و ظاهر شخصیت‌ها به تصویرگر کمک می‌کند تا بتواند شخصیت‌های جدیدی را خلق نماید و در زمان‌ها و مکان‌های مناسب از آن‌ها استفاده کرده و دچار کلیشه‌ها نشود. مثلاً در تصویر ۶۹ می‌توانید مادر بزرگ‌هایی را ببینید که با یک الگو طراحی شده‌اند، اما دارای شخصیت‌های مختلفی هستند.

تصویر ۶۸

تصویر ۶۹

از بین تمرین های طراحی آدمک چند حالت را انتخاب و آنها را لباس مناسب بپوشانید. برای این کار از کاغذ پوستی یا میز نور استفاده کنید.

فعالیت
کارگاهی ۱

برای آدمک های تمرین قبل، یک فضای مناسب با کاری که انجام می دهند طراحی کنید.

فعالیت
کارگاهی ۲

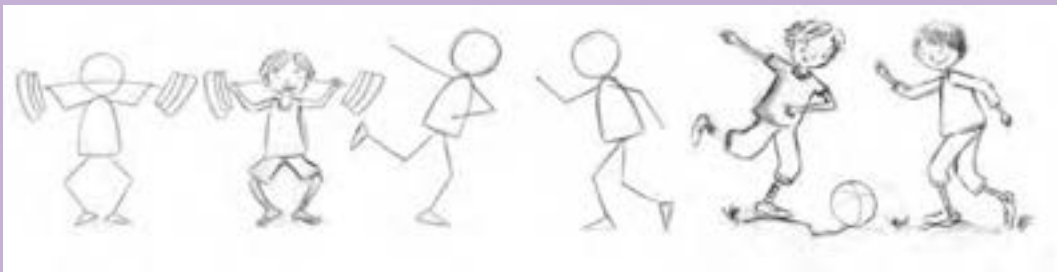

در اینجا نمونه‌هایی از آثار هنرجویان ارائه شده است. با دقت به آن‌ها نگاه کنید و شخصیت‌های اصلی تصاویر را نقد و بررسی کنید.

پژوهش‌کنید

تصویر ۷۰

تصویر ۷۱

تصویر ۷۳

تصویر ۷۲

تصویر ۷۵

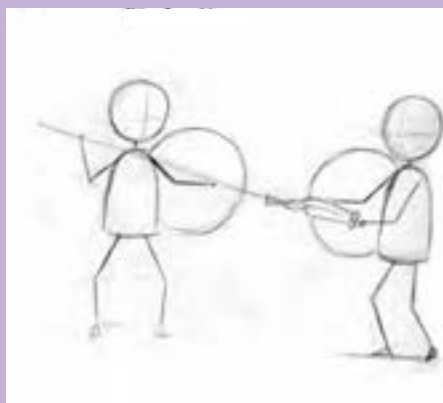
تصویر ۷۴

تصویر ۷۷

تصویر ۷۶

تصویر ۷۸

تصویر ۷۹

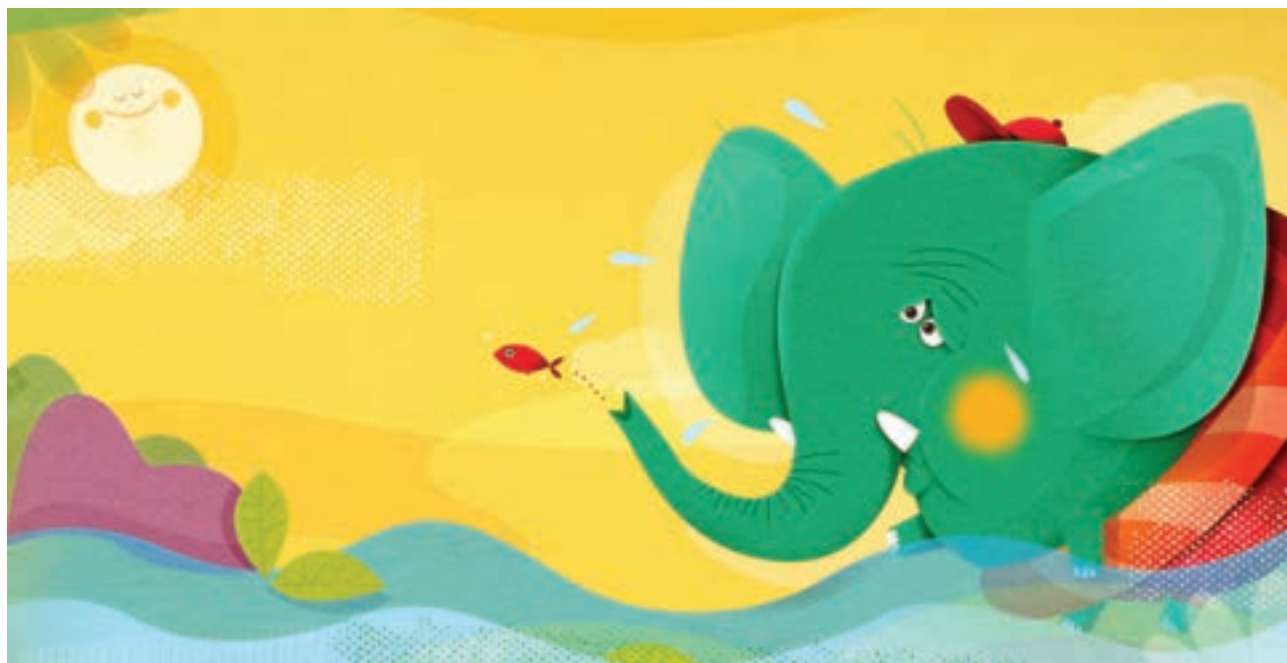

تصویر ۸۰

شخصیت سازی حیوانات

به این تصاویر دقت کنید:
آیا می توانید در هر تصویر شخصیت اصلی را پیدا کنید؟

تصویر ۸۱

تصویر ۸۳

تصویر ۸۲

تصویر ۸۴

تصویر ۸۵

از گذشته‌های بسیار دور، جانوران نقش بزرگی در فرهنگ و ادبیات ایران و جهان داشته‌اند. امروزه داستان‌ها و انیمیشن‌های زیادی در مورد حیوانات ساخته و پرداخته می‌شود که مورد علاقه کودکان است. و تأثیرات عمیق و ماندگاری بر ذهن و روان آن‌ها دارند. جنبه انسانی دادن به شخصیت‌های حیوانی با روش‌هایی مانند: تغییر در حالت چهره، چشم‌ها، ایستادن روی دوپا و استفاده از لباس و لوازم روزمره در جامعه انسانی برای طراحی شخصیت‌های حیوانی می‌توان از اشکال خیلی ساده استفاده کرد و گاهی هم تصویرگران با مطالعه و تمرین فراوان به دنیای واقعی حیوانات وارد می‌شوند.

تصویر ۸۷

تصویر ۸۶

تصویر ۹۰

تصویر ۸۸

تصویر ۸۹

تصویر ۹۱

تصویر ۹۳

تصویر ۹۲

تصویر ۹۴

تصویر ۹۶

تصویر ۹۵

تصویر ۹۸

تصویر ۹۹

تصویر ۹۷

به این تصاویر دقت کنید. فصل مشترک این شخصیت‌ها چیست؟

تصویر ۱۰۱

تصویر ۱۰۰

تصویر ۱۰۲

همان‌طور که شاعر یا نویسنده می‌تواند به اشیای بی‌جان، جان داده و در دنیای خیالی، آن‌ها را به بازی بگیرد، تصویرگر هم می‌تواند با اضافه کردن مشخصه‌های انسانی، اشیای بی‌جان را زنده کند. در این نوع شخصیت‌سازی گاهی می‌توان با اضافه کردن چند خط و نقطه ساده، به اشیاء جان بخشید.

تصویر ۱۰۴

تصویر ۱۰۳

تصویر ۱۰۵

تصویر ۱۰۶

تصویر ۱۰۸

تصویر ۱۰۹

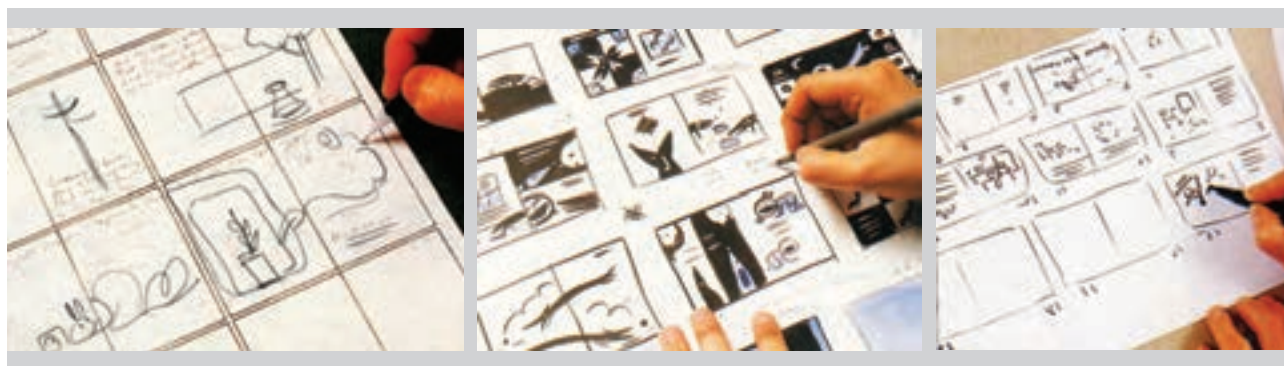

تصویر ۱۰۷

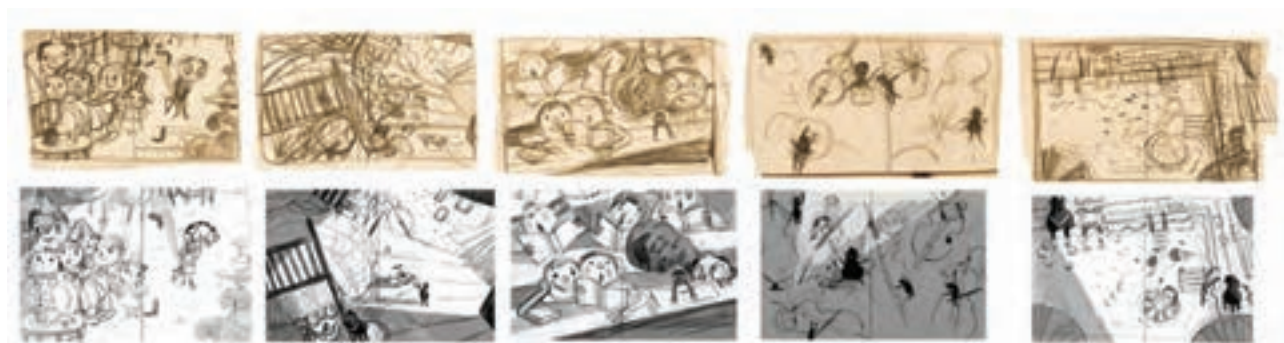
طراحی استوری بورد

به این تصاویر دقت کنید:

این طراحی‌های کوچک پیش‌طرح (اتوذهای اولیه) فضاسازی هستند که به استوری بورد و پیش‌طرح نهایی منتهی می‌شوند. استوری بورد نمای کلی از فریم‌ها را مشخص می‌کند و روند داستان را از ابتدا تا انتها نشان می‌دهد. این پیش‌طرح‌ها، ریزه‌کاری و رنگ ندارند و با تکمیل مداوم هر فریم، دقیق‌تر شده و اشکالات روند داستان رفع می‌شود و به‌طوری که می‌توان محل نوشته‌ها را هم در آن تعیین کرد.

تصویر ۱۱۰

تصویر ۱۱۱

تصویر ۱۱۲

همانطور که در تصاویر دیده می‌شود، هنگام فضاسازی و تهیه استوری بورد، به محل تا خوردن صفحات کتاب دقت می‌شود، تا محل تای کتاب به شخصیت‌ها و اتفاق‌های اصلی داستان صدمه نزند. همچنین به محل نوشته‌ها و حدود فضایی که به آن‌ها اختصاص می‌یابد، دقت شود. دو صفحه روبه‌رو که هم زمان دیده می‌شوند، یک تصویر واحد هستند، حتی اگر جداگانه طراحی شده باشند.

از روند داستان خود در اندازه کوچک‌تر و متناسب با اندازه اصلی، پیش‌طرح اولیه را تهیه کنید.

فعالیت
کلاسی

انتخاب زاویه دید مناسب

به این تصاویر دقت کنید:

تصویر ۱۱۵

تصویر ۱۱۳

تصویر ۱۱۴

تصویر ۱۱۷

تصویر ۱۱۶

تصویر ۱۱۸

در این تصاویر، مخاطب یا بیننده تصاویر در کجا قرار دارند؟ یکی از نکاتی که فضا سازی در تصویر سازی را جذاب تر می کند، زاویه دید مخاطب از تصویر است. تصویر گر هنگام فضا سازی داستان، با پلان بندی و انتخاب زوایای دید مناسب می تواند مخاطب را بیشتر در گیر داستان و فضای داستانی کند و شکل و حس و حال و هوای مکان را به او انتقال دهد. اگر همه تصاویر کتاب تناسب، شکل و زاویه دید یکسانی داشته باشند، اشتیاق مخاطب برای ادامه روند مطالعه آن کم می شود. برای جلوگیری از این اتفاق می توان با تغییر اندازه تصاویر، تمرکز روی اشکال و شخصیت ها، چرخش و دور و نزدیک کردن نماها، خلوتی و شلوغی، کم و زیاد کردن محل نوشتار، میزان ضرب آهنگ سیر داستان را تغییر داد، این کار باعث می شود که مخاطب با علاقه بیشتری روند داستان را دنبال کند.

تصویر ۱۲۰

تصویر ۱۱۹

تصویر ۱۲۲

تصویر ۱۲۱

تصویر ۱۲۳

تصویر ۱۲۴

تصویر ۱۲۵

تصویر ۱۲۶

تصویر ۱۲۷

تصویر ۱۲۹

تصویر ۱۲۸

تصویر ۱۳۱

تصویر ۱۳۰

تصویر ۱۳۲

پیش طرح‌ها (استوری بوردها) را با دستگاه کپی به اندازه واقعی تبدیل کرده و شخصیت‌های طراحی شده خود را در فضای مناسب جایگزین کنید. سعی کنید در صفحات، تنوع بصری ایجاد کنید.

فعالیت
کارگاهی

در گروه‌های پنج یا شش نفره، پیش طرح‌ها را بررسی و نظر همکلاسی‌های خود را در مورد فضاسازی و روند تصاویر طبق متن داستان جویا شوید.

پژوهش کنید

تکنیک، اجرا و ارائه

به تصاویر زیر دقت کنید:
چه تفاوتی در اجرای این آثار می‌بینید؟

تصویر ۱۳۴

تصویر ۱۳۳

تصویر ۱۳۵

تصویر ۱۳۶

معمولاً تصویرگران فعال در بازار کار، تکنیک‌های مشخص و شناخته‌شده‌ای دارند که بر اساس همان آثار و تکنیک‌ها هم سفارش جدید به آن‌ها داده می‌شود. پس از به نتیجه رسیدن اتودها و ماکت مقدماتی، تصویرگر با تکنیک مورد نظر خود به صورت دستی یا دیجیتالی، اثر را اجرای نهایی می‌کند. در اجرای اثر با تکنیک‌های دستی می‌توان به آبرنگ، ماژیک، چاپ دستی، پاستل‌های روغنی و خشک، انواع مداد رنگی، اکولین، گواش، رنگ روغن، اکریک و تکنیک‌های تلفیقی اشاره کرد.

تصویر ۱۳۸

تصویر ۱۳۷

تصویر ۱۳۹

تصویر ۱۴۰

تصویر ۱۴۱

تصویر ۱۴۲

تصویر ۱۴۴

تصویر ۱۴۳

تصویر ۱۴۶

تصویر ۱۴۵

تصویر ۱۴۷

تصویر ۱۴۸

تصویر ۱۴۹

امروزه با افزایش کاربرد نرم‌افزارهای گرافیکی در دنیای کار، بسیاری از تصویرگران برای اجرای آثار خود از این نرم‌افزارها و ابزارهای خاص استفاده می‌کنند. از پرکاربردترین انواع ابزار، قلم‌های دیجیتال و تبلت‌های خاصی است که با تنوع کاربرد و قسمت‌های مختلف در بازار وجود دارند. برای استفاده از این قلم‌ها یادگیری نرم‌افزارهای گرافیکی ضروری است.

تصویر ۱۵۰

دخترک کبریت فروش

تصویر ۱۵۱

تصویر ۱۵۲

با وجود تفاوت تکنیک‌ها آن چیزی که در همه آثار صفحه قبل مشترک است، رنگ‌آمیزی آثار است. هر اثر تصویرگری فارغ از تکنیک اجرایی، بنا به تشخیص تصویرگر و دید گرافیکی او رنگ‌آمیزی می‌شود و انتخاب رنگ مناسب برای فضای مورد نظر، از مهم‌ترین دغدغه‌های شخص تصویرگر است.

تصویرگر کتاب کودکان باید مبانی رنگ‌شناسی را به خوبی بشناسد و از تأثیرات روان‌شناسی رنگ‌ها در اثر خود بهره‌مند شود.

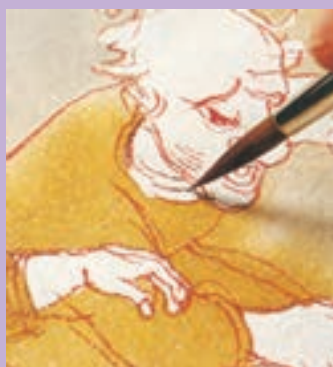
فعالیت
کارگاهی

با کمک و راهنمایی هنرآموز، تکنیک‌های مناسب با اتودهای خود را جهت اجرا انتخاب کنید. آثار خود را در قطع اصلی اجرا کنید. هنگام اجرا در انتخاب رنگ مناسب فضای داستان و اجرای درست تکنیک دقت کنید.

تصویر ۱۵۴

تصویر ۱۵۳

فعالیت
کارگاهی

اکنون شما به پایان کار پروژه خود نزدیک شده‌اید. تصاویر اجرا شده شما باید به صورت دستی و یا دیجیتالی در نمایشگاه ارائه شوند. به این منظور آثار خود را با مقوا قاب کنید. قبل از قاب (پاسپارتنو) کردن آثار، آن‌ها را اسکن کنید.

تصویر ۱۵۵

تصویر ۱۵۶

با استفاده از نرم افزار فتوشاپ متن داستان را در تصاویر اسکن شده وارد کنید و سعی کنید متن را در جای مناسبی از تصویر قرار دهید. حال تصاویر را در اندازه مناسب و نزدیک به اندازه اصلی، پرینت بگیرید. می توانید یکی از تصاویر را برای جلد استفاده کنید. عنوان کتاب را با فونت بزرگ تر و اسم نویسنده و تصویرگر را با فونت کوچکتر روی جلد بیاورید. حال می توانید با استفاده از آثار پرینت شده، و با کمک هنرآموز خود، ماکت نهایی را بسازید.

عوامل مؤثر در قیمت گذاری آثار

به تصاویر زیر توجه کنید:

تصویر ۱۵۸

تصویر ۱۵۷

تصویر ۱۵۹

تصویر ۱۶۱

تصویر ۱۶۰

تصویر ۱۶۳

تصویر ۱۶۲

تصویر ۱۶۴

تصویر ۱۶۵

تصویر ۱۶۷

تصویر ۱۶۶

از جمله عواملی که به تصویرسازی خوب منجر می‌شود، درک متن است. تصویرگر پس از خواندن دقیق متن به شناخت در مورد نوع متن، سن مخاطب و اهداف نویسنده دست پیدا می‌کند و می‌تواند با تصاویر خلاقانه خود مجموعه را جذاب‌تر کند.

تصاویر جذاب، خلاق و داشتن سبک خاص، روی قیمت‌گذاری آثار تأثیر می‌گذارد. از عوامل دیگر شهرت تصویرگر توانمندی او در اجرای اثر و پرفروش بودن آثار اوست، که به عوامل متعددی بستگی دارد. معمولاً هر سال حدود تعرفه قیمت آثار تصویرسازی و گرافیک توسط انجمن‌ها و اصناف هنری اعلام می‌شود ولی قیمت واقعی بازار معمولاً کمتر از قیمت‌های اعلام شده است.

تعرفه‌ی آثار تصویرگران

۱۳۹۲

اصول کلی حاکم بر این تعرفه

- ارقام این تعرفه براساس قیمت پایه پیشنهاد شده‌اند. ارقام می‌تواند بنایه پیشینه و تجربه‌ی تصویرگر افزایش یابد.
- ارقام این تعرفه در قبال حق استفاده و حق انتشار اثر است و به معنی تسلیم اصل اثر (Original) به کارفرما نیست. اصل اثر (حسّی و دیجیتال) بر مبنای کارشناسی آثار هنری، جداگانه و خارج از قرارداد، قیمت‌گذاری می‌شود.
- وجه مشهور و پرکارتر تصویرگری در ایران، تصویرگری برای ادبیات و کتاب‌های کودکان است. این اولین تعرفه‌ای است که در آن به فعالیت‌های دیگر تصویرگران هم پرداخته شده، با این وجود بنا بر واقعیت‌ها، بیش‌از رویکردها و اصطلاح‌های به‌کار رفته در این سند، از حیطه‌ی تصویرگری برای کتاب گرفته شده است.

| تصویرسازی ادبیات داستانی | Fiction |

معروف‌ترین مصداق تصویرگری در ایران، کار در حیطه‌ی ادبیات داستانی، به‌ویژه کتاب‌های کودکان و نوجوان است که کارفرما در این پروژه‌ها، ناشر است. تصویرگری ادبیات داستانی، «روایتگر» و متعلق به «مضمون متن» است. قالب (Medium) این نوع تصویرگری، معمولاً کتاب و مطبوعات است و روایت در فریم‌های متوالی منجلی می‌شود. اما ممکن است این هدف در یک فریم مستقل هم تأمین شود.

هر جا تصویرگر، برای مضمونی روایی، در قالبی غیر داستانی (مثلاً کتاب درسی، کاتالوگ و مانند آن) تصویرگری کند، تعرفه براساس تصویرسازی برای ادبیات داستانی مینا خواهد بود.

| تصویرسازی کتاب | داستان و شعر |

تصویرسازی متن	تصویرسازی جلد								
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;">تصویرسازی صفحات داخلی کتاب</td> <td style="width: 50%; padding: 5px;">قیمت پایه‌ی هر فریم</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تصویرسازی ریزنقش برای تکمیل صفحات داخلی کتاب</td> <td style="padding: 5px;">قیمت پایه‌ی هر فریم</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تصویرسازی کتاب‌های جیبی رمان نوجوان</td> <td style="padding: 5px;">قیمت پایه‌ی هر فریم</td> </tr> </table>	تصویرسازی صفحات داخلی کتاب	قیمت پایه‌ی هر فریم	تصویرسازی ریزنقش برای تکمیل صفحات داخلی کتاب	قیمت پایه‌ی هر فریم	تصویرسازی کتاب‌های جیبی رمان نوجوان	قیمت پایه‌ی هر فریم	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;">تصویرسازی جلد کتاب</td> <td style="width: 50%; padding: 5px;">قیمت پایه‌ی هر فریم</td> </tr> </table>	تصویرسازی جلد کتاب	قیمت پایه‌ی هر فریم
تصویرسازی صفحات داخلی کتاب	قیمت پایه‌ی هر فریم								
تصویرسازی ریزنقش برای تکمیل صفحات داخلی کتاب	قیمت پایه‌ی هر فریم								
تصویرسازی کتاب‌های جیبی رمان نوجوان	قیمت پایه‌ی هر فریم								
تصویرسازی جلد کتاب	قیمت پایه‌ی هر فریم								

توضیح | منظور واقعی است که از تصویرگر خواسته می‌شود برای جلد کتاب، طوطی‌نظر از این که خود تصویرگر متن آن بوده یا خیر، تصویر بسازد.

اشاره | مبنای کار در کتاب، ابعاد استاندارد است.

آسیاب و سفید با رنگی بودن اثر در ماهیت و بهای آن تأثیری ندارد.

با تغییر ابعاد یا شیوه‌های آبدامی و اینکاری قیمت افزایش می‌یابد.

آثار قبلی خود را جمع‌آوری و نمونه‌هایی از آن‌ها را انتخاب و قیمت‌گذاری کنید.

در کلاس با تشکیل جلسات گروهی در مورد قیمت‌گذاری آثار دوستان خود گفت‌وگو کنید.

آشنایی با انواع قرارداد و نحوه عقد قرارداد و توافق با کارفرما

به تصویر زیر دقت کنید.

این تصویر، جلسه عقد قرارداد بین تصویرگر و ناشر را نشان می‌دهد. ناشر یا سفارش‌دهنده پس از مشاهده آثار تصویرگر و تماس با او پیشنهاد کار را مطرح می‌کند.

به نمونه آثار قبلی تصویرگر که به صورت آلبوم یا روی لوح فشرده ارائه می‌شود «کارپوشه» (پرتفولیو)^۱ گفته می‌شود. تصویرگر می‌تواند آثار خود را در پایانه‌های اطلاع‌رسانی یا شبکه‌های اجتماعی مجازی بارگذاری و آدرس آن را در اختیار ناشران قرار دهد.

پس از قبول سفارش و پیش از اجرای اثر، قراردادی بین تصویرگر و سفارش‌دهنده نوشته و امضا می‌شود (تصویر ۱۶۹).

قرارداد، متنی است که در آن دو یا چند نفر تعهد به انجام کاری می‌دهند و با امضای آن رضایت خود را در این تعهد اعلام می‌کنند. به طور معمول قراردادهای تصویرسازی از سوی ناشر تهیه و برای امضا در اختیار تصویرگر قرار داده می‌شود. هر قرارداد در چند بند نوشته شده و حقوق ناشر و تصویرگر به طور کامل ذکر می‌شود. قرارداد معمولاً در چند نسخه تنظیم شده و یک نسخه از آن به تصویرگر داده می‌شود.

"به نام خدا"

قرارداد

این قرارداد در تاریخ در شهر بین آقای / خانم که در این قرارداد طراح و تصویرگر نامیده می شود از یک طرف و که از این پس در این قرارداد کارفرما نامیده می شود از طرف دیگر، به شرح زیر در دو نسخه منعقد و مبادله گردیده و هر نسخه حکم واحد را دارد.

ماده ۱- موضوع قرارداد

عبارتست از تهیه طرح‌ها و تصویرسازی‌های لازم و نظارت بر عملیات اجرایی پروژه

.....
.....
.....
.....

مرحله ۱- مبلغ ریال معادل تومان به هنگام عقد قرارداد بابت حق الزحمه مطالعه و طرح مقدماتی است و به هیچ وجه قابل استرداد نیست.

مرحله ۲- مبلغ ریال معادل تومان بابت ارائه طرح‌های اجرایی.

مرحله ۳- مبلغ در پایان کار و ارائه طرح نهایی.

ماده ۲- تغییرات

در مرحله مقدماتی قبل از تصویب نهایی تصاویر، کارفرما به دفعات مجاز به درخواست تغییرات مورد لزوم است.

ضمناً کارفرما موافقت می کند که در صورت درخواست تغییرات پس از تصویب طرح‌های مقدماتی و تصویرسازی‌های نهایی، حق الزحمه مربوطه را بر مبنای مفاد همین قرارداد محاسبه و به تصویرگر پرداخت نماید.

تصویرگر
به نشانی:

کارفرما
به نشانی:

از آثار قبلی خود یک آلبوم تهیه کنید. آثار خود را روی لوح فشرده بارگذاری کرده و به کلاس بیاورید.

فعالیت
کلاسی

با دوستان خود گروه‌های چند نفره تشکیل دهید و در مورد آثار خود با یکدیگر گفت‌وگو کنید و سپس یک قرارداد تصویرگری را با هم مطالعه، بررسی و امضا کنید.

کار گروهی

ارزشیابی شایستگی تصویرسازی کتاب کودک

شرح کار:

مطالعه دقیق متن، شناخت مخاطبین، مطالعه در تناسب تصاویر و تکنیک‌های اجرایی با محتوای کتاب کودک، تصویرگری کتاب کودک بر اساس استانداردهای تصویرسازی و اجرای دستی و یا در نرم‌افزار و ارائه به مشتری

استاندارد عملکرد:

طراحی و اجرای تصویرسازی کتاب با توجه به استانداردهای تصویرسازی کتاب کودک و شناخت گروه سنی مخاطب متناسب با سفارش مشتری و قطع کتاب

شاخص‌ها:

۱- انتخاب تکنیک و رنگ آمیزی

۲- نحوه اجرا

۳- خروجی گرفتن

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

زمان : ۱۲۰ دقیقه

مکان: کارگاه گرافیک

تجهیزات: ابزار تصویر سازی - رایانه

ابزار و تجهیزات: رایانه و نرم افزار های مربوطه پوش گر- چاپگر- دوربین - ابزار طراحی و نقاشی- قلم رنگ- پاکن کاغذ و مقوا- پاکن و... نور مناسب میز کار صندلی و ...

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	آماده سازی مقدمات پروژه	۱	
۲	طراحی اتوهای اولیه	۲	
۳	ارائه طرح و اصلاح و تحویل فایل نهایی	۲	
۴	ارائه فایل نهایی به مشتری	۲	
۵	پذیرش سفارش	۲	
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش:	۲	
	۱- دقت و تمرکز در اجرای کار		
	۲- شایستگی تفکر و یادگیری مادام‌العمر		
	۳- اخلاق حرفه‌ای		
	۴- میانگین نمرات		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.